

Filozof

263301

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Filozof jest osobą, która stara się wytłumaczyć, łącząc naukę z praktyką, otaczający nas świat i rządzące nim prawidłowości.

Filozof może zajmować się jedną z następujących dyscyplin naukowych:

- ontologią czyli teorią bytu, której przedmiotem są dociekania nad genezą i naturą bytu, charakterem i strukturą rzeczywistości;
- epistemologią czyli teorią poznania, traktującą o mechanizmach rozwoju pojęć, o
- metodyką badań naukowych, o strukturze języka nauki;
- antropologią filozoficzną, której przedmiotem jest filozofia człowieka,
- problematyką człowieka w aspekcie etyczno-moralnym, socjologicznym, także zagadnienia dotyczące miejsca i roli człowieka w przyrodzie;
- etyką , będącą ogółem ocen i norm moralnych przyjętych w danej społeczności w określonej epoce historycznej;
- aksjologią, czyli teorią wartości, która próbuje odpowiedzieć na pytanie co jest dobre, a co złe, czy oceny i wartości mają charakter subiektywny, czy obiektywny, jakie są źródła i kryteria wartościowania;
- historią filozofii ukazującą główne szkoły, kierunki i przedstawicieli filozofii.

Filozof dostarcza naukom szczegółowym ogólnej podbudowy teoretycznej, wyjaśnia różnorodne problemy i pojęcia dotyczące relacji pomiędzy człowiekiem a światem przyrody, człowiekiem a społecznością, w której żyje, historią i systemem wartości. Stara się przybliżyć innym poznanie i zrozumienie otaczającej rzeczywistości, poprzez formułowanie najogólniejszych praw dotyczących świata, życia ludzkiego, myślenia.

Filozof korzystając z doświadczenia potocznego i swojej wiedzy podejmuje systematyczne próby tworzenia syntetycznego poglądu na świat i miejsce w nim człowieka.

W zawodzie filozofa można mówić o specjalizacji. Jest ona czasem związana z wykształceniem „pierwotnym” filozofów. Tak na przykład osoba, która ukończyła medycynę i filozofię, gdy decyduje się na pracę naukową, bada najczęściej wzajemne relacje poglądów i koncepcji filozoficznych w odniesieniu do nauk medycznych lub uczy filozofii studentów medycyny.

Filozof może być pracownikiem naukowym. Do jego zadań należy wówczas omawianie

koncepcji różnych szkół filozoficznych i poglądów znaczących filozofów oraz tworzenie na podstawie już istniejących koncepcji filozoficznych własnych hipotez i teorii.

Obecnie raczej rzadko spotyka się filozofów zajmujących się tylko badaniami podstawowymi. Typowy przykład filozofa to naukowiec, który część czasu poświęca na zajęcia dydaktyczne ze studentami wyższych uczelni i szkół, ucząc filozofii ogólnej.

Do zadań pracownika naukowo-dydaktycznego należy wygłaszanie wykładów, prowadzenia ćwiczeń, seminariów, opieka naukowa nad studentami i ocena ich postępów. Pracownik naukowo-dydaktyczny prowadzi też badania własne i publikuje ich wyniki.

Filozof może poza tym pracować jako redaktor. Do jego zadań należą wówczas prace związane z merytoryczną redakcją tekstów, maszynopisów dzieł oryginalnych lub tłumaczeń.

Niekiedy sam filozof może być tłumaczem obcej publikacji z dziedziny filozofii na język polski. Często spełnia również rolę konsultanta przy tłumaczeniu książek, w których występuje terminologia filozoficzna.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy

Najwięcej czasu filozof spędza na uczelni, w instytutach i innych ośrodkach naukowych, w bibliotekach.

Z wykonywaniem tego zawodu związane są spore koszty psychiczne. Jak wszyscy twórcy, filozofowie spodziewają się od otoczenia dowodów uznania i prestiżu. Niezaspokojenie tych potrzeb wywołuje frustracje i stresy.

warunki społeczne

Praca filozofa ma charakter indywidualny i samodzielny. Filozof sam dokonuje wyboru zagadnień, którym poświęca czas i wiedzę. Ponieważ jednak swoją wiedzę przekazuje innym, jego kontakty społeczne bywają bardzo intensywne i niezbędne. Dotyczy to zarówno kontaktów ze studentami, kolegami „po fachu”, czy też przedstawicielami innych dyscyplin naukowych.

Pracanie ze sobą ryzyko konfliktów międzyludzkich. Możliwe są bardzo ostre dyskusje dotyczące sporów na tematy merytoryczne w kontaktach naukowiec - naukowiec lub wykładowca - student. Niezależnie od tego, źródłem konfliktów jest ocena wyników pracy filozofa w środowisku profesjonalnym.

warunki organizacyjne

Filozof może pracować w określonym statutowo wymiarze godzin, ale zależy to od zatrudniającej go jednostki badawczej i od stanowiska. Na przykład, samodzielny pracownik naukowy w Polskiej Akademii Nauk nie ma określonych czasowych ram pracy. Praktycznie, praca zawodowa może wypełniać cały czas wolny.

Funkcje i zależności organizacyjne w tym zawodzie zależą od miejsca, jakie filozof

zajmuje w hierarchii władz uczelni czy kolegium redakcyjnego. Może on być pracownikiem dydaktycznym podległym wyższemu stopniem naukowym przełożonemu lub sam być przełożonym dla innych.

W wypadku, gdy filozof nie jest związany z żadną instytucją naukową lub redakcją, pracuje bez żadnych zależności organizacyjnych. Na każdym jednak stanowisku ponosi odpowiedzialność społeczno-moralną i naukową.

Wymagania psychologiczne

Z uwagi na to, że głównym celem pracy filozofa jest poznanie już istniejących teorii i koncepcji filozoficznych, przekazywanie ich innym oraz budowanie na ich podstawie własnych poglądów, cechami niezbędnymi w tej profesji są ciekawość, samodzielność i niezależność myślenia. Trudno wyobrazić sobie naukowca, który nie pragnąłby zdobywać coraz to nowej wiedzy i śledzić aktualnych wydarzeń w świecie nauki. Musi on równocześnie umieć zająć własne stanowisko wobec otaczającej go rzeczywistości.

Ponieważ praca filozofa jest pracą koncepcyjną, niezbędna do uprawiania tego zawodu jest wyobraźnia i myślenie twórcze oraz umiejętność logicznego myślenia.

W swojej pracy dydaktyczno-naukowej filozofowi potrzebna też będzie łatwość wypowiadania się w mowie i piśmie.

Ponieważ filozofia jest ściśle powiązana z innymi dyscyplinami naukowymi, przydatne w tym zawodzie są zainteresowania przedmiotami ze sfery humanistycznej, takimi jak psychologia, socjologia, prawo, historia, biologia, politologia, ale również matematyką, ekonomią, medycyną.

Konieczność czytania obcojęzycznych publikacji filozoficznych oraz kontakty międzynarodowe wymagają od filozofa znajomości języków obcych, najczęściej niemieckiego, francuskiego, angielskiego, rosyjskiego i hiszpańskiego.

Ze względu na charakter treści, jakie filozof przekazuje innym ludziom, bardzo ważne jest, aby była to osoba, którą cechuje duża kultura osobista i odpowiedzialność moralna.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Nie ma szczególnych wymagań zdrowotnych w przypadku zawodu filozofa.

Jedynie w przypadku pracownika naukowo - dydaktycznego ważny jest sprawny głos

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie niezbędne jest wyższe wykształcenie filozoficzne.

Do niedawna filozofię można było studiować tylko równolegle do innych studiów lub po ukończeniu studiów wyższych innej specjalności. W dalszym ciągu pożądane są dodatkowe studia, np. biologii, matematyki, medycyny.

Konieczna jest dobra znajomość przynajmniej dwóch języków zachodnich i podstaw obsługi komputera lub maszynopisanie. Filozof powinien publikować własne prace

naukowe i nie uchylać od zadań dydaktycznych.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Filozof ma bardzo duże możliwości rozwoju swojej kariery.

Publikując książki i artykuły, tłumaczenia, wykazując się pracą dydaktyczno-naukową może podwyższać swoje stopnie i tytuły naukowe aż do uzyskania tytułu profesora zwyczajnego włącznie

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie filozofa mogą podjąć pracę wyłącznie osoby dorosłe, co jest uwarunkowane ukończeniem studiów wyższych. Optymalny wiek dla podjęcia pracy to 25 - 40 lat.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

nauczyciel akademicki

redaktor wydawniczy

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.